

Deklarácia 2023
Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku
a partnerských organizácií pôsobiacich v školstve
na podporu skvalitňovania podmienok a úrovne vzdelávania a vedy
v Slovenskej republike

Preambula

V poradí štvrtá deklarácia na podporu skvalitňovania podmienok a úrovne vzdelávania a vedy v Slovenskej republike je odpoveďou na pretrvávajúce problémy v slovenskom školstve.

Deklarácia je adresovaná politickým stranám kandidujúcim vo voľbách do NR SR v septembri 2023. Žiadame, aby prijali záväzok počas svojho volebného obdobia výrazne zvýšiť najmä investície do školstva v záujme úspešného spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho rozvoja Slovenska.

Naše požiadavky z predchádzajúcich deklarácií vypočuté neboli. Koaličné politické strany doposiaľ jasne dávali najavo, že školstvo pre nich nie je skutočnou prioritou.

My, signatári tejto deklarácie, žiadame budúceho predsedu vlády SR, ministra financií, ministra školstva a ostatných členov vlády SR, aby odborne, nie len politicky, začali riešiť problémy slovenského školstva. Nestačí odsúhlasiť školské zákony v NR SR politickým rozhodnutím a nebrať do úvahy odborné stanoviská a zásadné pripomienky Odborového zväzu školstva, Slovenskej rektorskej konferencie, Rady vysokých škôl SR, Študentskej rady vysokých škôl, Klubu dekanov fakúlt VŠ SR, Združenia základných škôl Slovenska, Asociácie stredných odborných škôl Slovenska, Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií Slovenska, Združenia odborných učilišť, špeciálnych škôl a špeciálnych výchovných zariadení Slovenska, Asociácie základných umeleckých škôl SR, Asociácie centier voľného času SR.

Preto žiadame budúcu vládu SR, aby v legislatívnom procese presadila nasledujúce požiadavky:

- zvýšenie podielu z HDP na školstvo a vedu najmenej na úroveň 6 % (bez štrukturálnych fondov a plánu obnovy),
- zabezpečiť prijatie systémovej zmeny „prepojenie teórie a praxe zajtrajška“ na legislatívnej úrovni týkajúcej sa nároku na digitálny príspevok pre pedagogických a odborných zamestnancov, učiteľov vysokých škôl, žiakov a študentov a s tým súvisiacich opatrení v spolupráci s MŠVVaŠ SR, MPSVaR SR a MIRRI SR.

Každoročné zvýšenie platov

- obnovenie každoročného zvyšovania tarifných platov všetkých zamestnancov regionálneho školstva, vysokých škôl a zamestnancov vo vede a výskume, tak aby príslušná tarifná tabuľka začínala priemerným platom v NH,

- každoročná úprava tarifnej tabuľky zamestnancov vo verejnej správe (nepedagogickí zamestnanci) tak, aby začínala najmenej na úrovni minimálnej mzdy.

Príloha: tabuľky

Sociálne zabezpečenie

- zavedenie štátom podporovaného bývania pre zamestnancov rezortu za podmienok, že zamestnanec by platil štátom regulované nájomné a po odpracovaní 30 rokov v rezorte by si mohol za určenú zostatkovú cenu prenajímanú nehnuteľnosť odkúpiť,
- zvýšenie maximálnej sumy zamestnaneckej pôžičky poskytovanej cez Fond na podporu vzdelávania z 15 000 € na výšku 75 000 €,
- zavedenie príspevku na DDS pre všetkých zamestnancov a zvýšenie jeho maximálnej výšky na 6 % oproti súčasným 2 %,
- nárok na príspevok na rekreáciu pre všetkých zamestnancov,
- agendu sociálneho zabezpečenia žiakov a študentov presunúť pod MPSVaR SR,
- v rámci zachovania duševného zdravia pedagogických a odborných zamestnancov a učiteľov vysokých škôl zaviesť rekondičné pobytov nad rámec dovolenky s finančným krytím štátu.

V oblasti komunikácie

- rešpektovanie návrhov odbornej verejnosti v oblasti školstva a vedy pri zásadných zmenách legislatívy a zámeroch MŠVVaŠ SR,
- systémové riešenie problémov škôl prerokované v odbornej verejnosti v oblasti školstva a vedy s jasnou udržateľnosťou do budúcich období, vrátane finančného krytie.

V oblasti regionálneho školstva

1. Zjednotenie financovania regionálneho školstva

- prechod osobných nákladov z tzv. originálnych kompetencií samosprávy v regionálnom školstve pod prenesené kompetencie,
- transparentnosť a efektívnosť toku finančných prostriedkov určených na platy zamestnancov,

2. Prehodnotenie systému z normatívneho financovania na žiaka na normatívne financovanie na triedu tak, aby finančné prostriedky pokrývali reálne potreby škôl a školských zariadení v súlade s platnou legislatívou

- zabezpečenie dostatočného financovania prevádzkových nákladov, materiálneho a technického vybavenia škôl a školských zariadení v súlade s platnou legislatívou,

3. Vzdelávanie zamestnancov

- zvýšenie atraktivity povolania umožnením skoršieho vykonania atestácie a preplácaním rozširujúceho štúdia,
- odstránenie diskriminácie učiteľov materských škôl pri inovačnom vzdelávaní,

- zavedenie odmeňovania vzdelávania nepedagogických zamestnancov.
 - 4. Riešenie vzťahu riaditeľ – zriaďovateľ
 - zvýšenie ochrany riaditeľov pred neodborným zasahovaním do riadenia zo strany zriaďovateľa,
 - zvýšenie ochrany riaditeľov pred zasahovaním do ich kompetencií zo strany MŠVVaŠ SR.
5. Prehodnotiť kurikulárnu reformu v súlade s požiadavkami aplikačnej praxe.
 6. Aktívna podpora a rozvoj odborného školstva
 - systémová motivácia k spolupráci zamestnávateľov a vysokých škôl so strednými odbornými školami pre nové formy vzdelávania študentov a pedagogických zamestnancov.
 7. Zvýšenie ochrany zamestnancov školstva pred sociálno-patologickými javmi
 - zvýšenie reálnej ochrany zamestnancov pred všetkými formami zasahovania do výkonu pracovnej činnosti zo strany rodinných príslušníkov detí a žiakov a tretích osôb.

V oblasti vysokého školstva

1. Každoročné zvýšenie financovania verejných vysokých škôl minimálne o 100 mil. € (mimo sociálnej podpory študentov a valorizácie miezd),
 - aby podiel z HDP na vysoké školy bol do konca nastávajúceho volebného obdobia porovnatelný s priemerom krajín OECD,
 - zmena financovania vysokých škôl tak, aby rozhodujúcim kritériom bola kvalita vzdelávania a vedy.
2. Významné posilnenie infraštruktúry vysokých škôl pre zvýšenie kvality vzdelávania a výskumu,
 - v záujme dosiahnutia konkurencieschopnosti s európskym vzdelávacím a výskumným priestorom,
 - dofinancovanie infraštruktúry vysokých škôl, osobitne v regiónoch s obmedzeným prístupom k zdrojom EÚ.
3. Realizácia opatrení na zvýšenie motivácie mladých ľudí pre štúdium a výskum na Slovensku a zamedzenie ich odchodu do zahraničia,
 - zvýšiť kvalitu ubytovania a služieb,
 - zlepšiť podmienky pre kultúrne a spoločenské vyžitie,
 - ďalšia podpora systému doktorandských a postdoktoranských miest,
 - zachovať absolventom štatút študenta do konca akademického roka.
4. Zabezpečenie pozitívnej propagácie slovenských vysokých škôl doma i v zahraničí
 - v spolupráci s vysokoškolskými reprezentáciami vytvoriť funkčný systém popularizácie vysokoškolského vzdelávania a vedy na Slovensku,

- zvýšenie atraktivity a spoločenskej hodnoty vysokoškolského vzdelávania,
 - zlepšenie podmienok pre internacionalizáciu vysokých škôl vrátane zníženia byrokratickej záťaže pri prijímaní zahraničných študentov aj z tretích krajín.
5. Výrazné zvýšenie finančných prostriedkov na vedy a výskum
 - podpora prepojenia podnikateľského a vysokoškolského prostredia,
 - podpora základného a osobitne excelentného výskumu,
 - zjednodušenie administratívnej náročnosti podávania a riešenia projektov, vrátane verejného obstarávania pre účely výskumu,
 - presadenie výraznejšieho daňového zvýhodnenia pre autorov učebníc, učebných textov, monografií, odborných a vedeckých publikácií.
 6. Podporiť zriadenie centier podpory pedagogiky pre poskytovanie služieb učiteľom vysokých škôl, mentoringu, prechodu na moderné a inkluzívne vzdelávanie.
 7. Prehodnotiť extrémnu prekarizáciu práce, ktorá je v rozpore s Európskou smernicou (1999/70/ES).

V Bratislave 12. 09. 2023

Návrh platových tarív pedagogických a odborných zamestnancov
 odvodená od priemernaj mzdy v NH SR 2022, pri zachovaní
 koeficientov medzi platovými triedami

Platová trieda	Pracovná trieda	Platová tarifa	koeficient nárostu k základu
4	1	1304	1,000
	2	1394,5	1,000
5	1	1444	1,107
	2	1540,5	1,105
6	1	1615,5	1,239
	2	1724,5	1,237
7	1	1763	1,352
	2	1880	1,348
8	1	1975,5	1,515
	2	2107	1,511
9	1	2211	1,696
	2	2360,5	1,693

ZÁKLADNÁ STUPNICA PLATOVÝCH TARÍF ZAMESTNANCOV PRI VÝKONE PRÁCE VO VEREJNOM ZÁJUME
 (v eurách mesačne)

Platový stupň	Počet rokov praxe	Stupnica platových tarív podľa platových tried a platových stupňov									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 do 2	750	766	796	842	907,5	994	1052	1163,5	1275,5	1387,5	1501
2 do 4	758,5	774,5	805	850,5	917,5	1004	1063	1175,5	1288	1402,5	1517
3 do 6	766,5	782	813,5	860,5	927	1014,5	1074,5	1187,5	1302	1415,5	1533
4 do 9	775	790	821,5	869	936	1024,5	1085	1199	1315	1430	1548
5 do 12	785	801	833,5	881	950,5	1039,5	1100,5	1216,5	1333	1451	1570,5
6 do 15	797	813,5	845	895	964,5	1055	1117	1234	1353,5	1472,5	1593
7 do 18	807,5	825	857,5	907,5	979	1070,5	1133	1252	1372	1494	1616
8 do 21	820	836,5	869,5	921,5	993	1086	1149	1270	1391,5	1515	1638,5
9 do 24	831	848,5	881	933	1007	1101	1165,5	1287,5	1410,5	1536	1661,5
10 do 28	842,5	860	893,5	946,5	1019,5	1116,5	1181	1305	1431	1557,5	1684
11 do 32	858	874,5	909,5	963,5	1039,5	1135,5	1202,5	1327,5	1456	1585,5	1715,5
12 do 36	873	891	926	980,5	1057,5	1156	1224,5	1351	1481	1613	1745
13 do 40	888,5	906,5	942	998	1076	1176,5	1245,5	1375	1507	1640,5	1775,5
14 nad 40	904	923	958,5	1015,5	1093,5	1197,5	1266,5	1398,5	1534	1670	1805,5